

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KATOWICACH

LKA.410.20.1.2024

Pan
Podinspektor Marek Ryszka
Komendant Powiatowy Policji w Raciborzu
Komenda Powiatowa Policji
w Raciborzu
ul. Bosacka 42
47-400 Racibórz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/033 – Funkcjonowanie systemu łączności w służbach podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu, ul. Bosacka 42, 47-400 Racibórz ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	podinsp. Marek Ryszka, Komendant Powiatowy Policji w Raciborzu, od 29 grudnia 2021 r. do nadal ² (akta kontroli str. 3-5)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata.2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemu łączności radiowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. z wykorzystaniem dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, związanych z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Piotr Jużków, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/182/2024 z 2 września 2024 r.2. Katarzyna Gradzik, doradca ekonomiczny, na podstawie legitymacji służbowej nr 21993. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej zwana: KPP lub Komenda.

² Dalej zwany: Komendantem.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Komendant zapewnił wsparcie techniczne użytkownikom systemów łączności oraz w zakresie utrzymania sprawności i bezpieczeństwa użytkowanego w Komendzie sprzętu radiokomunikacyjnego. Głównym systemem łączności był cyfrowy system radiokomunikacyjny DMR⁵, który umożliwiał skuteczną, swobodną komunikację w obrębie służby oraz zapewniał poufność korespondencji poprzez wykorzystywanie szyfrowanych kluczy cyfrowych. Wykorzystywaną, wyłącznie w ramach jednostek Policji, radiową siecią analogową był ogólnokrajowy kanał Krajowej Sieci Wywołania i Alarmowania (KSWA). Sprzęt stosowany w Komendzie spełniał standardy systemów DMR określone w § 6 ust. 2 Zarządzenia nr 22 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie określenia metod i form wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej⁶. Szkolenie z obsługi łączności było elementem szkolenia podstawowego każdego funkcjonariusza. Jedynie funkcjonariusze pełniący zadania oficerów dyżurnych przechodzili dodatkowe szkolenia w zakresie łączności, które były niezbędne na tym stanowisku.

Sprzęt wykorzystywany w KPP był ze sobą kompatybilny i funkcjonował w ramach cyfrowego systemu DMR. Dane radiowe były aktualne, a łączność z KWP weryfikowana była każdego dnia. W codziennej służbie funkcjonariusze korzystali z radiotelefonów oraz Mobilnych Terminali Noszonych⁷, a także z telefonów komórkowych (jeśli im przysługiwały). Co prawda KPP nie odpowiadała bezpośrednio za funkcjonowanie łączności, to działania funkcjonującego w ramach Komendy Zespołu Łączności i Informatyki⁸, odpowiedzialnego za utrzymanie podstawowej sprawności urządzeń łączności radiowej, okazały się wystarczające i zapewniały wsparcie końcowych użytkowników łączności. W przypadku powzięcia wiedzy o problemach z łącznością, Koordynator Zespołu bezpośrednio informował Wydział Teleinformatyki Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach⁹, który podejmował działania w celu ich usunięcia.

W sytuacji kryzysowej system łączności wykorzystywany w Policji oraz innych służbach podległych MSWiA, działających na obszarze Powiatu Raciborskiego, umożliwiał kontakt pomiędzy formacjami różnych służb jedynie na analogowym kanale B112, a w przypadku Straży Granicznej także na kanale B151, obciążonymi wszystkimi wadami łączności analogowej. Komenda przygotowała plan działania na wypadek wystąpienia poważnego zagrożenia wewnętrznego i zewnętrznego.

Komenda, w trakcie szkoleń z udziałem innych służb wykorzystywała środki łączności, jednak żadne ze szkoleń nie dotyczyło wyłącznie samej tematyki łączności. W trakcie działań przeciwpowodziowych w 2024 r. Policja była częścią sztabu kryzysowego, w ramach którego realizowała wspólne działania z innymi służbami, wykorzystując własne sieci radiowe.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Digital Mobile Radio (dalej: DMR) - standard cyfrowej radiokomunikacji mobilnej opracowany przez ETSI. Został zaprojektowany w celu zapewnienia prostych, ekonomicznych i wydajnych systemów radiowych dla użytkowników profesjonalnych. Oferuje różne tryby pracy tj. TIER I, TIER II i TIER III, co pozwala na elastyczne dopasowanie rozwiązań radiokomunikacyjnych do potrzeb użytkowników. Standard ten może funkcjonować z istniejącymi systemami analogowymi, co umożliwia płynne przejście z technologii analogowej na cyfrową.

⁶ Dz. Urz. KGP z 2020 r. poz. 38, dalej zwane: Zarządzenie nr 22.

⁷ Dalej zwane: MTN.

⁸ Dalej zwany: ZŁI.

⁹ Dalej zwany: WTI KWP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata

Opis stanu faktycznego

1.1. Za zapewnienie funkcjonowania łączności radiowej i jej organizację w KPP odpowiadał, zgodnie z § 10 ust. 1¹¹ Zarządzenia nr 22, Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach. W KPP łączność radiowa organizowana była w zakresie funkcji kierowania, dowodzenia, współdziałania i alarmowania. Wykorzystywana była w kierowaniu siłami Policji, doraźnym dowodzeniu akcjami, współdziałaniu jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz współdziałaniu z innymi służbami współpracującymi z Policją. W okresie objętym kontrolą w Komendzie, jako podstawowy, funkcjonował cyfrowy system łączności radiowej DMR, szyfrowany 40-bitowym kluczem ARC4. W Komendzie istniał także analogowy system łączności do obsługi ogólnokrajowego kanału KSWA.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 27 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie *norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów*, Komenda dysponowała 179 radiotelefonami cyfrowymi¹². Radiotelefony były ewidencjonowane w wewnętrznym systemie Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, gdzie przypisywano je do jednostek i końcowych użytkowników.

(akta kontroli str. 3-30, 73)

Zgodnie z Zarządzeniem nr 26 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 października 2014 r.¹³ w sprawie *szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania w Policji służbowych telefonów komórkowych i służbowych urządzeń komórkowych wykorzystywanych w publicznych sieciach telefonii komórkowej*, służbowy telefon komórkowy¹⁴ przysługiwał w okresie objętym kontrolą wybranym grupom funkcjonariuszy, w tym m.in. komendantom i ich zastępcom, naczelnikom wydziałów, koordynatorom samodzielnych zespołów, policjantom pełniącym funkcję dzielnicowego oraz oficerom prasowym.

(akta kontroli str. 74)

1.2. Według stanu na 1 stycznia lat objętych kontrolą, stan etatowy KPP przedstawiał się następująco: w 2022 roku liczba etatów wynosiła 220, z czego obsadzonych było 216; w 2023 roku również 220 etatów, z czego obsadzonych 214; w 2024 roku 228 etatów, z czego obsadzonych 208. Z kolei według stanu na 1 września 2024 roku było 229 etatów, z czego obsadzonych 204.

Funkcjonujący w ramach Komendy ZŁI, składał się z czterech osób. Zgodnie z regulaminem KPP z dnia 7 stycznia 2019 roku, do głównych zadań Zespołu należało *zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemów informatycznych oraz łączności przewodowej i bezprzewodowej w komórkach organizacyjnych Komendy*

¹⁰ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Przepis ten stanowi m.in., że komendant wojewódzki Policji organizuje i zapewnia funkcjonowanie łączności radiowej na potrzeby podległych jednostek i komórek organizacyjnych Policji, oraz organizuje na obszarze swojej właściwości miejscowej radiową łączność współdziałania z innymi jednostkami Policji oraz podmiotami pozapolicyjnymi.

¹² 119 radiotelefonów nasobnych, 57 przewoźnych oraz trzy stacje bazowe.

¹³ Dz. Urz. KGP z 2014 r. poz. 71.

¹⁴ 41 telefonów komórkowych.

oraz nadzorowanych przez komendanta jednostkach organizacyjnych Policji. Zadania te obejmowały eksploatację i techniczne utrzymanie łączności i informatyki oraz koordynowanie tych systemów we współpracy z właściwą komórką Komendy Wojewódzkiej Policji.

Dodatek przyznany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2022 roku w sprawie wysokości świadczenia teleinformatycznego dla osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa¹⁵ otrzymywało dwóch członków Zespołu, tj. Koordynator i jego zmiennik. W Komendzie nie obowiązywała odrębna procedura przyznania takiego dodatku, a warunkiem jego uzyskania było wystąpienie Komendanta KPP z wnioskiem o jego przyznanie do Komendanta KWP.

(akta kontroli str. 76-80, 151-169)

1.3. W okresie objętym kontrolą, na obszarze działań KPP wystąpiły trudności z łącznością z radiotelefonu mobilnego znajdującego się na wyposażeniu oznakowanego radiowozu, zgłoszone do Zespołu w lipcu 2021 r. przez funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego KPP. W notatkach służbowych opisujących ten problem, czworo funkcjonariuszy wskazało, że jedynym środkiem umożliwiającym łączność ze stanowiskiem dowodzenia w trakcie służby w tym radiowozie był prywatny telefon komórkowy. W wyniku tych zgłoszeń ustalono, że problemy te były spowodowane zakłóceniami generowanymi przez wideorejestrator zamontowany w radiowozie. Zespół powiadomił o problemie WTI KWP, który rozwiązał go poprzez wymianę radiostacji na model innego producenta. Komendant wyjaśnił, że według stanu na 25 września 2024 r. na obszarze objętym działaniami KPP nie występowały miejsca pozbawione zasięgu łączności jednokierunkowej. Na potrzeby niniejszej kontroli, kontroler NIK zlecił oficerowi dyżurnemu dokonanie próby łączności z KWP oraz z patrolami znajdującymi się poza terenem KPP. W obu przypadkach próba była udana a jakość połączenia została obustronnie oceniona „na pięć”¹⁶. Kontrola łączności z KWP odbywała się każdego dnia, w godzinach porannych.

(akta kontroli str. 94-95, 261)

W codziennej służbie funkcjonariusze korzystali z rejestrowanej radiowej łączności cyfrowej. Funkcjonariusze Wydziału Prewencji oraz Wydziału Ruchu Drogowego, oprócz radiotelefonu, byli wyposażeni w niebędące elementem łączności radiotelefonicznej terminale MTN (Mobilny Terminal Noszony) działające w ramach Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji (SWD), umożliwiające im realizację czynności służbowych przy użyciu nielimitowanej transmisji danych LTE. Dodatkowo, funkcjonariusze pełniący funkcję dzielnicowych dysponowali służbowymi telefonami komórkowymi oraz, w razie potrzeby, komputerem lub tabletem.

(akta kontroli str. 38-57, 267-270)

1.4. W okresie objętym kontrolą zidentyfikowano jeden udokumentowany przypadek¹⁷ użycia prywatnego telefonu komórkowego przez funkcjonariusza do celów służbowych. Funkcjonariusz wykonał fotografię, którą następnie przekazał oficerowi dyżurnemu, który zarejestrował to zdarzenie w systemie wspomagania dowodzenia¹⁸. W związku z tym incydem, Komendant zarządził przeprowadzenie szkolenia z doskonalenia zawodowego dla podległych jednostek, obejmującego między innymi zasady korzystania z urządzeń mobilnych w trakcie pełnienia

¹⁵ Dz. U. poz. 131.

¹⁶ W skali „do pięciu”.

¹⁷ Poza przypadkiem przedstawionym w pkt 1.3 dot. wykorzystania prywatnego telefonu komórkowego w związku z utratą służbowej łączności.

¹⁸ System, w którym oficer dyżurny odzwierciedla przebieg służby w danym dniu ze wskazaniem konkretnych funkcjonariuszy oraz podejmowanych przez nich działań oraz czynności.

obowiązków służbowych. Z kolei, wobec funkcjonariusza wszczęto postępowanie dyscyplinarne, które zakończyło się pouczeniem i skierowaniem na ww. szkolenie. Problem wykorzystywania telefonów prywatnych do celów służbowych był także jednym z tematów narady kierownictwa KPP, która odbyła się 9 października 2024 r. Na naradzie obecni byli naczelnicy wszystkich wydziałów i jednostek podległych KPP. Zostali oni pouczeni przez Komendanta o konieczności przypominania funkcjonariuszom o nieużywaniu telefonów prywatnych do zadań służbowych.

(akta kontroli str. 105-119)

Dostęp do głównego budynku KPP oraz strefy ochronnej był możliwy jedynie za pomocą specjalnej karty dostępu lub w towarzystwie funkcjonariusza posiadającego taki dostęp. W budynku, w którym znajdował się sprzęt niezbędny do zapewnienia łączności, dodatkowo zainstalowano alarm oraz czytnik kart dostępu, do których dostęp mieli wyłącznie Koordynator i jego zastępca. W zabezpieczonych pomieszczeniach znajdowały się trzy przemienniki, centrala radiowa, centrala systemu TRX¹⁹ oraz pozostała infrastruktura telefoniczna. Na dachu jednego z budynków Komendy umieszczono maszt radiowy, który służył do zapewnienia łączności radiowej. Indywidualne urządzenia łączności, takie jak radiotelefon noszony wraz z ładowarką, były przypisane do funkcjonariuszy pełniących służbę w terenie, za które ponosili odpowiedzialność majątkową. Funkcjonariusze mogli ładować sprzęt zarówno w sali odpraw, jak i w pomieszczeniu oficera dyżurnego, gdzie znajdowały się zbiorcze stanowiska ładowania. W okresie objętym kontrolą w KPP nie odnotowano przypadku ingerencji w sieć przez osoby nieuprawnione.

(akta kontroli str. 58-64, 71, 270)

Na wypadek nagłego kryzysu Komenda była wyposażona w dwa źródła zasilania elektrycznego: linię podstawową i linię rezerwową. Dodatkowo zasilacz awaryjny (UPS) zabezpieczał zasilanie systemów komputerowych przez około 27 minut, w trakcie których automatycznie uruchamiał się agregat na ropę. W razie utraty łączności cyfrowej, Komenda mogła korzystać ze środków łączności analogowej. Jednocześnie KPP nie posiadała telefonu satelitarnego.

(akta kontroli str. 58-64, 74)

W okresie objętym kontrolą w KPP nie był zatrudniony żaden administrator systemów łączności. Podstawowe zadania w zakresie łączności realizował Zespół, do zadań którego należało nadzorowanie stanu technicznego sprzętu oraz jego prawidłowej obsługi, a także reagowanie na mechaniczne uszkodzenia, takie jak wymiana elementów radiotelefonów²⁰ lub ich czyszczenie. Koordynator Zespołu wyjaśnił, że nie miał możliwości ingerowania w sprzęt służący łączności. Komendant wyjaśnił, że liczebność Zespołu była wystarczająca na potrzeby KPP.

(akta kontroli str. 257, 261)

1.5. Funkcjonariusze pełniący służbę w KPP w okresie od 2022 r. do nadal, korzystający na co dzień z systemów łączności radiowej, zostali przeszkoleni z zakresu łączności radiowej w trakcie szkolenia podstawowego w ramach jednostki modułowej pn. *Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowanie interwencji JS 01 - Posługiwanie się środkami łączności*, w wymiarze 16 godzin.

W późniejszym etapie służby funkcjonariusze nie byli kierowani na szkolenia z zakresu łączności. Koordynator wyjaśnił, że szkolenie podstawowe kończy się przystąpieniem do egzaminu teoretycznego i praktycznego, z którego uzyskanie wyłącznie oceny pozytywnej jest podstawą do potwierdzenia ukończenia takiego

¹⁹ System rejestrowania łączności radiowej.

²⁰ Bateria, antena lub uchwyt.

szkolenia. Sposób obsługi radiostacji był niezmienny i nie wymagał cyklicznych szkoleń, nawet w sytuacji zmiany infrastruktury na nowszą. Każdorazowo przy wydawaniu nowego lub naprawionego sprzętu Koordynator przeprowadzał indywidualne instruktaże z użytkowania przekazywanych urządzeń.

(akta kontroli str. 257, 261, 267)

W okresie objętym kontrolą funkcję stałych oficerów dyżurnych pełniło pięciu funkcjonariuszy wraz ze swoimi zmiennikami. Spośród trzynastu funkcjonariuszy wyznaczonych na oficerów dyżurnych oraz ich zastępców, w tym okresie czterech ukończyło specjalistyczny kurs dla służby dyżurnej jednostek organizacyjnych Policji prowadzony przez Szkołę Policji w Katowicach. Trzech posiadało przeszkolenie oficerskie zakończone egzaminem, natomiast sześciu pozostałych przed mianowaniem na stanowisko zostało powołanych do Rezerwy Kadrowej²¹, podczas której odbywali przeszkolenie na stanowiskach służby dyżurnej w celu pełnienia funkcji oficerów dyżurnych w przyszłości.

(akta kontroli str. 89-92)

1.6. W okresie objętym kontrolą służby dyżurne KPP dysponowały aktualnymi danymi radiowymi, tj. kryptonimami, częstotliwościami kanałów itp. Komenda posiadała środki łączności przekazane przez WTI KWP, zgodnie z przysługującym jej normatywem. Zadania obejmujące utrzymanie infrastruktury łączności realizował WTI KWP. Dokumentacja dotycząca przeglądów technicznych urządzeń łączności znajdowała się w WTI KWP. Koordynator Zespołu wyjaśnił, że wszystkie zastrzeżenia dotyczące jakości połączeń, zgłaszane były bezpośrednio do WTI KWP i rozwiązywane w trybie pilnym.

Komendant KPP wyjaśnił, że w jednostce nie wystąpiły problemy z łącznością, które wymagałyby stworzenia dodatkowej procedury zgłaszania usterek.

(akta kontroli str. 271)

W okresie objętym kontrolą, KPP wyposażona była zgodnie z normatywem określonym w Zarządzeniu nr 27 KGP.

(akta kontroli str. 43,75)

1.7. W okresie objętym kontrolą KPP nie była dysponentem środków budżetowych, ani nie dokonywała indywidualnych zakupów. Komendant wyjaśnił, że wszelkie zakupy były realizowane przez KWP w Katowicach. Komenda miała możliwość zgłaszania zapotrzebowania na niezbędny sprzęt. Bieżące naprawy były wykonywane na podstawie wniosków kierowanych do odpowiednich wydziałów KWP, zależnie od charakteru napraw. W omawianym okresie Komenda dwukrotnie zwróciła się do WTI KWP. W maju 2022 r. zamówiła telefon dla zastępcy komendanta, a w czerwcu 2023 r. – zestawy łączności do dwóch motocykli. W skład zestawów wchodziły radiostacje z okablowaniem oraz systemy słuchawkowe²². W ramach pierwszego zamówienia Komenda otrzymała 3 listopada 2022 r. 12 telefonów. Na dzień zakończenia kontroli jeden motocykl został wyposażony w testowy radiotelefon.

(akta kontroli str. 99-104, 259)

²¹ Funkcjonariusze powołani na podstawie Decyzji Komendanta KPP w Raciborzu 51/2024 r. z 16 września 2024 r. w sprawie rezerwy kadrowej w KPP, w skład rezerwy na stanowisku kierowania wchodziło pięciu funkcjonariuszy, którzy docelowo mieli szansę na objęcie stanowiska oficera dyżurnego w przyszłości.

²² Dwie radiostacje oraz pięć sztuk systemów motocyklowych.

Komendant wyjaśnił, że Komenda uzyskała w 2023 r. 22,5 tys. zł ze środków Funduszu Wsparcia Policji, które przeznaczono na zamontowanie stacji retransmisyjnej na Posterunku Policji w Pietrowicach Wielkich, co wpłynęło na poprawę jakości połączeń radiowych w tym rejonie.

(akta kontroli str. 259)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant zapewnił wsparcie techniczne użytkownikom systemów łączności oraz w zakresie utrzymania sprawności i bezpieczeństwa użytkowanego sprzętu radiokomunikacyjnego. Środki łączności były technicznie zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Funkcjonariusze byli przygotowani do ich używania. Komendant zapewnił ochronę danych i bezpieczeństwo komunikacji służbowej w użytkowanych systemach łączności. W Komendzie wykorzystywano głównie cyfrowe systemy radiokomunikacyjne. Łączność cyfrowa była zgodna ze standardami DMR i szyfrowana.

OBSZAR

2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemu łączności radiowej

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy porozumienia zawarte przez Komendanta Wojewódzkiego Policji dotyczące współpracy ze Strażą Graniczną²³, 13. Śląską Brygadą Obrony Terytorialnej²⁴ oraz Państwową Strażą Rybacką w Katowicach²⁵, których beneficjentem była m.in. KPP. W każdym z porozumień określono warunki współpracy, zakres działań oraz sposób przekazywania informacji między służbami. Informacje miały być wymieniane pisemnie, a w sytuacjach nagłych poprzez bezpośredni kontakt oficerów dyżurnych lub ich odpowiedników. W przypadku współdziałania ze Strażą Graniczną porozumienie przewidywało używanie analogowego kanału B151.

(akta kontroli str.133-150, 265)

2.2. Komendant wyjaśnił, że w KPP nie istniała odrębna procedura dotycząca działań prowadzonych we współpracy z innymi służbami. Wskazał, że uregulowania w tym zakresie zawarte były w Zarządzeniu nr 36 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie zadań realizowanych przez Policję w sytuacjach kryzysowych. W załącznikach do Zarządzenia nr 36, Komendant Główny Policji określił procedury na wypadek wystąpienia konkretnych zdarzeń oraz wskazał, jakie działania powinna podjąć Policja. W każdym z wymienionych w Zarządzeniu przypadków Komendant Główny Policji określił wiodącą służbę, cel działań, podstawowe zadania przypisane Policji oraz zobowiązał ją do współpracy z innymi zaangażowanymi służbami przy użyciu analogowego kanału B112.

(akta kontroli str.170-256, 264)

Ponadto, łączność w ramach radiowej sieci współdziałania służb MSWiA określały *Zasady organizacji i funkcjonowania radiowej sieci współdziałania służb ministerstwa spraw wewnętrznych z 2019 r.*, w których określono kanał B112, jak i głównych użytkowników²⁶ tej sieci oraz użytkowników spoza²⁷ służb MSWiA. Zgodnie z tymi

²³ Porozumienie SK-RP-0221-P-9/474/18 z 19 września 2018 r.

²⁴ Porozumienie z 4 czerwca 2024 r.

²⁵ Porozumienie z 22 stycznia 2020 r.

²⁶ Policja, Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu.

²⁷ M.in. Żandarmeria Wojskowa, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, Mazurskie Ochotnicze pogotowie Ratunkowe, Państwowe Ratownictwo Medyczne, Polski Czerwony Krzyż.

zasadami nie istniał obowiązek ciągłego nasłuchu a sieć można było uruchomić doraźnie na podstawie decyzji dowodzącego akcją w miejscu prowadzenia wspólnych działań. Jako że sieć ta była siecią analogową, była obciążona wszystkim jej wadami, np. nie była szyfrowana. Z informacji przekazanych przez KPP wynika, że rzeczywiste wykorzystanie tej sieci było sporadyczne - nie można było ustalić, kiedy wykorzystano ją po raz ostatni w akcji.

Dla wspólnych działań między Policją a Strażą Graniczną wydzielony został kanał B151.

(akta kontroli str.31-37, 265, 271)

We wrześniu 2024 roku KPP uczestniczyła w Sztapie Kryzysowym powołanym przez Starostę Powiatu Raciborskiego do zwalczania skutków powodzi. W skład sztabu wchodziła także Straż Pożarna w Raciborzu. Łączność między służbami odbywała się na poziomie komendantów, którzy mieli ze sobą bezpośredni kontakt. W razie konieczności wydawania poleceń swoim podwładnym, kontaktowali się z oficerami dyżurnymi swoich służb lub wydawali polecenia bezpośrednio za pomocą swoich systemów łączności.

(akta kontroli str.264)

Komendant wskazał na wady systemu DMR, takie jak połączenia jednokierunkowe oraz fakt, że nie wszystkie służby korzystały z szyfrowanego systemu DMR. Specjalista z wydziału prewencji KPP wskazał, że przydatną modyfikacją byłoby odblokowanie funkcji dzwonienia z MTN.

(akta kontroli str.274, 275)

W okresie objętym kontrolą KPP raz w roku przeprowadzała ćwiczenia dowódczo-sztabowe z udziałem innych służb MSWiA, mające na celu wypracowanie modelu współdziałania. W raporcie końcowym z ćwiczeń przeprowadzonych w 2022 roku, Komendant wskazał problemy z łącznością, szczególnie z radiotelefonami nasobnymi wewnątrz budynku. Kierownik ćwiczeń dodał, że problem dotyczył tylko urządzeń wewnątrz budynku, a funkcjonariusze użyli służbowych telefonów komórkowych do połączenia z oficerem dyżurnym. Pomimo problemów ćwiczenia zakończyły się powodzeniem, a pełen raport końcowy z opisanymi problemami przekazano do KWP. Raport za 2023 r. nie dotyczył kwestii łączności.

(akta kontroli str. 123-132, 263-264)

KPP uczestniczyła także w ćwiczeniach realizowanych przez inne służby i podmioty, przeprowadzała wspólne ćwiczenia z zakresu ochrony pożarowej i alarmowania ze Strażą Pożarną w Raciborzu. W ćwiczeniach poszukiwawczych brali udział także strażacy z Raciborza, policjanci z województwa opolskiego, policjanci z Republiki Czeskiej, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz stowarzyszenia grup poszukiwawczych. Ćwiczenia obejmowały różne warunki terenowe, takie jak pościgi transgraniczne, poszukiwanie osób zaginionych na terenach zalesionych, rzekach oraz terenach przygranicznych. Celem szkoleń było wypracowanie efektywnej komunikacji zapewniającej szybki przepływ informacji między służbami. KPP cyklicznie uczestniczyła także w ćwiczeniach organizowanych przez Zakład Karny w Raciborzu, podczas których ćwiczone działania w przypadku ucieczki lub buntu osadzonych.

(akta kontroli str. 264)

Ponadto, w dniu 18 października 2024 r., funkcjonariusze Policji wzięli udział w ćwiczeniach z zakresu działań ratowniczych w sytuacjach masowych zdarzeń zorganizowanych przez Szpital w Raciborzu. W ćwiczeniach uczestniczyli funkcjonariusze Policji, Straży Pożarnej oraz personel medyczny szpitala.

Do obowiązków Policji należało udzielenie pomocy osobom samodzielnie opuszczającym budynek w dotarciu do bezpiecznej strefy, zabezpieczenie miejsca zdarzenia oraz świadczenie pierwszej pomocy w razie konieczności.

(akta kontroli str. 120-122)

Komendant wyjaśnił, że wszystkie ćwiczenia były *analizowane i omawiane bezpośrednio po ich przeprowadzeniu. Kolejne ćwiczenia różniły się od poprzednich w celu przećwiczenia wielu wariantów zagrożeń, a ich celem było wypracowanie wspólnego algorytmu postępowania w trakcie realizacji prawdziwych działań.* Za program ćwiczeń odpowiadał wskazany funkcjonariusz.

(akta kontroli str. 264)

2.3. W okresie objętym kontrolą nie miały miejsca wspólne ćwiczenia służb i innych podmiotów na rzecz bezpieczeństwa, obejmujące prowadzenie komunikacji za pomocą środków łączności radiowej.

(akta kontroli str. 272)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Funkcjonujący w Komendzie system łączności radiowej umożliwiał prowadzenie wspólnych działań ze służbami podległymi MSWiA, a także innymi podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego. Jednakże współdziałanie to mogło odbywać się za pomocą analogowej nieszyfrowanej łączności radiowej i komunikacja ta wymagała wcześniejszego umówienia się na korzystanie z niej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 18 grudnia 2024 r.

Kontroler
Piotr Jużków

St. inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach